

Priopćenje za medije

Udruga CeliVita s građanima i stručnjacima obilježila Međunarodni dan celijakije

Bezglutenska prehrana nije izbor, nego terapija. A kada je hrana terapija, sigurnost hrane postaje javnozdravstvena odgovornost.

Skrb o oboljelima ne završava se postavljanjem dijagnoze, dapače, tada tek počinje i tu je uloga udruge danas u Hrvatskoj nezamjenjiva.

Većina djece s celijakijom u školama nema osiguran topli bezglutenski obrok, iako je on predviđen za svu djecu.

Odgojno-obrazovni proces često nije prilagođen djeci s celijakijom, što utječe na njihovo fizičko, socijalno i mentalno zdravlje.

U subotu 16. svibnja, u Zagrebu je održana javnozdravstvena akcija „Ni u tragovima“ koju je, povodom Mjeseca svjesnosti o celijakiji, na sam Međunarodni dan celijakije organizirala udruga CeliVita - Život s celijakijom, uz podršku Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom te sa brojnim gostima i iznimno velik interes građana.

“Javnozdravstvenom akcijom udruga [CeliVita - Život s celijakijom](http://www.celivita.hr) treću godinu zaredom želi podići razinu svijesti javnosti o celijakiji, autoimunoj sistemskoj bolesti, **o važnosti pravilnog provođenja doživotne i stroge bezglutenske prehrane** kao jedinog lijeka za celijakiju i **o problemima života s celijakijom** koji su brojni. Osobe s celijakijom u Hrvatskoj i dalje se svakodnevno suočavaju s brojnim preprekama koje otežavaju provođenje bezglutenske prehrane i značajno narušavaju kvalitetu života. Konzumacija i najmanje količine glutena štetna je za oboljele, a ograničena ponuda sigurnih bezglutenskih obroka izvan vlastitog doma dodatno pogoršava situaciju – osobito u institucionalnim kuhinjama. Zbog toga je boravak djece u odgojno-obrazovnim ustanovama otežan, dok su studenti stavljeni u posebno težak i neravnopravan položaj, budući da nijedna studentska menza u Republici Hrvatskoj ne nudi siguran bezglutenski obrok. Slična situacija je i u staračkim domovima i većini bolnica. Za kvalitetan i produktivan život s celijakijom, kao i sprječavanje komplikacija bolesti, ključno je sustavno educirati javnost o prirodi i izazovima celijakije te tražiti efikasna rješenja za što veću dostupnost sigurnih bezglutenskih proizvoda i obroka. **Bezglutenska prehrana za oboljele od celijakije nije izbor, nije njihov hir, već jedini lijek**”, istaknula je Amalija Jurjević Delišimunović, predsjednica udruge CeliVita.

Akciju su došle podržati i predstavnice resornog Ministarstva zdravstva i Grada Zagreba, liječnici i nutricionisti.

“Međunarodni dan celijakije, koji se obilježava 16. svibnja, pokrenule su udruge pacijenata kako bi se podigla svijest o ovoj autoimunoj bolesti. Udruge pacijenata diljem svijeta ovaj dan koriste za edukaciju javnosti o izazovima života s celijakijom. Kroz svoj rad one djeluju kao most između pacijenata, struke i zdravstvenih politika, kako na razini Europske unije tako i na

Priopćenje za medije

nacionalnoj razini. Provođenjem javnozdravstvenih akcija poput ove današnje ukazuje se na poteškoće, ali i na samu bit problema s kojima se oboljeli susreću. Doživotna bezglutenska prehrana jedini je i isključivi lijek koji pacijenti imaju na raspolaganju. Zato sigurnost hrane bez glutena ne smije biti kompromis. Ministarstvo zdravstva prepoznaje kompleksnost života s celijakijom. Svjesni smo izazova s kojima se obitelji susreću. Naša je obveza raditi na unapređenju ranog otkrivanja bolesti te kroz podršku ovakvih javnozdravstvenih akcija doprinositi izgradnji sigurnijeg okruženju za sve oboljele, bez prisutnosti najmanjeg traga glutena kao što kaže i sam naziv akcije „Ni u tragovima“, naglasila je **Draženka Zadro**, voditeljica Službe za preventivnu zdravstvenu zaštitu Ministarstva zdravstva.

“Grad Zagreb kontinuirano podržava javnozdravstvene aktivnosti koje pridonose ranom otkrivanju bolesti, boljoj informiranosti građana i unapređenju kvalitete života osoba koje žive s kroničnim zdravstvenim stanjima. Celijakija je bolest koja, unatoč ozbiljnom utjecaju na svakodnevni život i zdravlje oboljelih, često ostaje nedovoljno prepoznata i kasno dijagnosticirana.

Upravo zato posebnu vrijednost imaju akcije usmjerene na edukaciju, informiranje i pružanje podrške osobama s celijakijom i njihovim obiteljima. Važno je dodatno osvijestiti značaj pravodobnog postavljanja dijagnoze, ali i osiguravanja dostupnosti sigurnih i nutritivno prilagođenih bezglutenskih proizvoda.”, istaknula je izaslanica gradonačelnika Grada Zagreba, **Jasna Tucak**, voditeljica Odjela za promicanje zdravlja, prevenciju i rano otkrivanje bolesti u Gradskom uredu za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom.

Kako je naglasila gđa Tucak, Grad Zagreb snažno podupire inicijative koje promiču zdravlje u zajednici te s velikim zadovoljstvom i ove godine sudjeluje kao partner udruzi CeliVita u provedbi javnozdravstvene akcije „Ni u tragovima“ te zahvaljuje udruzi CeliVita na predanom radu, stručnosti i kontinuiranom doprinosu podizanju svijesti o celijakiji.

Ivana Eranović, viša stručna suradnica za školstvo iz Gradskog ureda za sport, obrazovanje i mlade navela je napore koje Grad ulaže u poboljšanje uvjeta za prehranu u školama i ističe da ih je potrebno i dalje ulagati kako bi se obuhvatila i djeca s posebnim prehrambenih potrebama u koje svakako spadaju i djeca s celijakijom.

Specijalan gost na udruge bio je i **dr.sc. Božo Radić, specijalist gastroenterologije** iz Poliklinike Amruševa koji kaže da "Celijakija nije samo pitanje što osoba smije jesti. Kod celijakije gluten oštećuje sluznicu tankog crijeva, a upravo tu ulaze hranjive tvari važne za energiju, krvnu sliku, kosti i oporavak organizma. Kod djece je to posebno važno jer neliječena ili loše kontrolirana bolest može utjecati na rast i razvoj. **Zato bezglutenska prehrana nije izbor, nego terapija. A kada je hrana terapija, sigurnost hrane postaje javnozdravstvena odgovornost.** Deklaracije, kontaminacija, školska prehrana, restorani i edukacija okoline nisu sporedni detalji, nego dio liječenja. Roditelj djeteta s celijakijom ne bi rođendan, izlet ili školski obrok smio pretvarati u malu istragu o tome je li hrana sigurna. Zato poruka "Ni u tragovima" nije pretjerivanje, nego poziv da **osoba s celijakijom ne ovisi samo o vlastitom oprezu, nego i o sustavu koji razumije bolest.**"

“Za provođenje stroge bezglutenske prehrane nije dovoljno samo birati namirnice koje ne sadrže gluten već je jednako važno izbjeći kontaminaciju glutenom prilikom skladištenja,

Priopćenje za medije

pripreme i posluživanja bezglutenskih obroka jer oboljelima reakciju može izazvati izrazito mala količina glutena. Naši članovi sve nedoumice oko odabira namirnica, ali i odgovor na bilo koje pitanje u vezi života s celijakijom mogu pronaći u **našem savjetovalištu**, dok sigurne bezglutenske proizvode u svakom trenutku mogu pronaći u [Registru bezglutenskih proizvoda](#)”, navela je Dorotea Valentić, univ.mag.nutr., voditeljica nutricionističkog savjetovališta udruge.

“CeliVita u Zagrebu, svoje dvije podružnice, u Osijeku i Zadru, ali i u drugim dijelovima Hrvatske na poziv i unutar svojim mogućnosti, provodi aktivnosti usmjerene ka osiguranju lakšeg i kvalitetnijeg života oboljelih od celijakije, od edukacija u vrtićima i školama, online serije predavanja “Mala školu celijakije”, nutricionističkih i pravnih savjetovanja, dječjih radionica i druženja mladih, radionica namijenjenih mentalnom zdravlju, posjećivanja i umrežavanja s liječnicima, do raznih projekata i inicijativa. Skrb o oboljelima ne završava se postavljanjem dijagnoze, dapače tada tek počinje i tu je uloga udruge danas u Hrvatskoj nezamjenjiva, međutim potrebna je jača i odlučnija multisektorska suradnja kako bi se riješili svi problemi”, zaključili su iz CeliVite.

Tijekom javnozdravstvene akcije posjetitelji su imali priliku vidjeti kako izgleda bezglutenska košarica sa sigurnim proizvodima za oboljele, a koji se mogu naći u [Registru bezglutenskih proizvoda](#), dobiti informativne letke o mitovima i istinama o celijakiji i bezglutenskoj prehrani, o celijakiji kao bolesti te o razlici između celijakije, intolerancije na gluten i alergije na pšenicu kao i druge edukativne i informativne publikacije udruge CeliVita. Za djecu je bio osiguran kreativni kutak

Relevantne i znanstveno utemeljene informacije o celijakiji, alergiji na pšenicu i intoleranciji na gluten, kao i savjete za život s celijakijom dostupne su na mrežnoj stranici udruge CeliVita www.celivita.hr.

S poštovanjem,

Ivana Bilić - Voditeljica operativnih poslova, u ime Upravnog odbora udruge CeliVita